

Eksamen ECON 1730 Befolkning og velferd H 2018

Oppgavene teller like mye – 20 % hver

Oppgave 1

Det finnes mange ulike variabler for å karakterisere dødelighet i et land et bestemt år. I denne oppgaven skal vi se på Summarisk dødsrate (SDR) og forventet levealder ved fødsel (e_0), også kalt for «levealder». I 2016 var SDR i Norge lik 7,8 per tusen, mens levealderen var 82,4 år. Besvar kort følgende spørsmål.

1a. Hvordan *beregnes* SDR?

1b. Hva er *tolkningen* av at levealderen var 82,4 år?

1c. Levealder er et bedre mål for å analysere dødelighet enn SDR. Hvorfor?

1d. Hvorfor brukes SDR svært ofte allikevel?

<< 1a De bør presisere at MFM står i nevneren. 1b. «dagens dødelighetsregime» eller «dødsrater som i 2016 holdes konstant» e.l. bør være med i svaret. 1c. Tar høyde for befolkningens aldersstruktur. 1d. Mye enklere å beregne. >>

Oppgave 2

I denne oppgaven skal vi se på to typer velferdsstat, nemlig (i) den nordiske (sosialdemokratiske) typen og (ii) den paternalistiske typen som forekommer i Middelhavslandene.

2a. Nevn to viktige forskjeller mellom disse to typer velferdsstat.

2b. Anta at foreldrepermisjonen i Italia blir kraftig utvidet. Med utgangspunkt i pensumlitteraturen om konsekvenser av familiepolitikk på fruktbarhet, diskuter den forventede effekten for fruktbarhetsnivået i Italia av denne utvidelsen. Trekk inn både teoretiske aspekter, og det du forventer basert på empiriske funn.

<<2a. Mediterran type: familien, ikke staten tar mye ansvar. Også: mye mindre likestilling mellom menn og kvinner. 2b. Teoretisk (rasjonell beslutningsteori): kostnader for å få (enda ett) barn reduseres. Isolert sett bidrar dette til økt fruktbarhet. Empirisk: basert på både mikro og makrostudier forventes en liten positiv effekt, kanskje forskjellig for ulike pariteter, tempo heller enn kvantum.>>

Oppgave 3

I 2016 publiserte SSB en ny befolkningsprognose for Norge. Nevn kort minst tre viktige resultater fra denne prognosen. Det holder med kvalitative vurderinger.

<< Fortsatt befolkningsvekst, men vekstraten avtar. Særlig nettoinnvandring faller, p.g.a. fallende oljeinntekter. Fortsatt sterk aldring. Fortsatt sentralisering.>>

Oppgave 4

Drøft kort hvilken rolle delingstallet spiller i dagens system for alderstrygd.

<< To effekter: (i) senere uttak av alderstrygd medfører høyere utbetalinger, og (ii) yngre kohorter med lang levealder får lavere utbetalinger enn eldre kohorter. Begge aspekter oppfordrer de som kan og vil å stå lenger i arbeid. Pkt (ii) demper statens utgifter når levealderen øker.>>

Oppgave 5

Det finnes ulike oppfatninger om de eldres helse i framtiden. En av disse er hypotesen om utsatt sykkelighet. Besvar kort følgende spørsmål.

5a. Hva innebærer hypotesen om utsatt sykkelighet?

5b. Hva er mulige konsekvenser for standard og dekningsgrad i eldreomsorgen av en slik utvikling?

<<5a. Se pensum. 5b. Standard: ingen umiddelbar konsekvens. Dekningsgrad: kurven for aldersspesifikke dekningsgrader forskyves til høyre.>>